

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor práce: Pavel Sojka

Obor: český jazyk – německý jazyk

Téma: Jazyk polopřipravených mluvených projevů

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Diplomová práce Pavla Sojky je příspěvkem k poznávání mluvené češtiny, což je téma velice aktuální – souvisí totiž s problematikou spisovnosti a nespisovnosti a dialogem o nich, jak jej rozproudili lingvisté na počátku XXI. Století (Sgall, Čermák, Vybíral, Oliva, Kořenský, Schmidtová, Hajičová, Adam a další). Zároveň navazuje na tradici zkoumání a popisu mluvených projevů – v nejširším slova smyslu – mluvené projevy žáků, mluva města, dialekty, slangy apod. (Brabcová, Dejmek, Bělič, Krčmová, Jančák, Jančáková, Davidová ad.).

Práce je logicky členěna do několika oddílů. Úvodní pasáže jsou věnovány teoretickým otázkám – diplomant si stanovil cíl, popsal metodologii zápisu získaného materiálu (základem je pro něj metodologie popsána Hoffmannovou, Müllerovou, Schneiderovou). Teoretickou základnu tvoří přehled informací získaných z odborné literatury vztahující se k tématu. Z ní vybral autor pět prací podávajících výsledky výzkumů prováděných různými lingvisty od šedesátých let (výsledky prvního byly publikovány v roce 1968) a reprezentujících vždy výzkum mluvené češtiny zhruba jednoho desetiletí (lze si povšimnout posunů v metodologii, ale i posunů ve výsledcích – kvůli změnám v jazykové situaci, ale i v závislosti na materiálu, který jednotliví lingvisté získali).

Součástí úvodních pasáží je rovněž všeobecná charakteristika diplomantova materiálu – charakteristiky mluvcích, textů na obecné úrovni apod.

Po úvodní pasáži následují prezentace výsledků výzkumu. Diplomant analyzuje jevy, které jsou v odborné literatuře popisovány jako typické pro mluvené projevy (dloužení, krácení hlásek, redukce vokálů, diftongizace, protetické v-, elize, haplogie, deformovaná výslovnost, mluvní tempo apod. na úrovni fonetické a koncovky sloves, substantiv a adjektiv atd. na úrovni morfologické). Údaje získané ze tří textů, které považuje za základní, zpracovává v tabulkách, porovnává s výsledky v odborné literatuře a s dalšími texty, jež získal v rámci svého výzkumu a jež mu slouží jako doplňkový ověřovací materiál. O výsledcích diplomantova výzkumu nebudu podrobněji hovořit, protože jde o mnoho informací, které nelze prezentovat podrobně na tak malém prostoru, jaký je dán posudkem.

Práce je podle mě zpracována velice pečlivě, diplomant udělal ohromné množství práce, která je náročná na pozornost i na čas – a ani mezi lingvisty nepatří k oblíbeným (přepisy poměrně dlouhých mluvených textů, výpočty procent a frekvencí jevů). Jeho zjištění, která demonstrují určité posuny v mluvené češtině oproti dřívějším výzkumům (a oproti jazykovým mýtům), jsou velmi cenná a zasloužila by si další využití a pokračování výzkumu.

V práci se objevují některé nevhodné stylizace (vyznačeno přímo v textu), text Sgall – Trnková není uveden v seznamu literatury. U obhajoby bych byl rád, aby autor pohovořil podrobněji o analýze tvarů *bysme/bychom* (jak, s čím a proč získané údaje srovnával).

Práce splňuje požadavky kladené na magisterskou diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat: *výborně*

V Praze 1. 12. 2007